

הייטב בעיני ה'?

(1) ספר ויקרא פרק י

(יז) וְאֵת שְׁעֵיר הַחַטָּאת דָּרַשׁ דָּרַשׁ מִשֶּׁה וְהִנֵּה שֹׁרֵף וַיִּקְצֹף עַל אֱלֻעָזָר וְעַל אִיתְמָר בְּנֵי אֶהֱרֹן הַנוֹתֵרִם לֵאמֹר:

(יז) מִדּוּעַ לֹא אָכַלְתֶּם אֶת הַחַטָּאת בְּמָקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא וְאַתֶּם נָתַן לְכֶם לְשֹׂאת אֶת עוֹן הַעֲדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם לִפְנֵי יְדֹנָד:

(יח) הֵן לֹא הוֹבֵא אֶת דְּמָה אֶל הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה אֲכֹל תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי:

(יט) וַיַּדְבֵּר אֶהֱרֹן אֶל מִשֶּׁה הֵן הַיּוֹם הַקָּרִיבֹו אֶת חַטָּאתְכֶם וְאֶת עֲלֹתְכֶם לִפְנֵי יְדֹנָד וַתִּקְרָאנָה אֹתִי כְּאֵלֶּה וְאָכַלְתִּי חַטָּאת הַיּוֹם הַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי יְדֹנָד:

(כ) וַיִּשְׁמַע מִשֶּׁה וַיֵּיטֵב בְּעֵינָיו:

ואכלתי חטאת - ואם אכלתי הייטב וגו':

היום - (שם) אבל אנינות לילה מותר שאין אונן אלא יום קבורה:

הייטב בעיני ה' - אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות:

רשב"ם על ויקרא פרק י פסוק יט

וכן אמר אהרן למה קצפת על בני הלא היום הזה הקריבו אני ובני קרבנותינו שנתחנכו בהם לעבודה ובתוך הגדולה הזאת באה לנו צרה גדולה ותקראנה אותי כאלה והאיך אוכל חטאת של קדשי קדשים ביום הזה שנתקלקל ונתערבה שמחתנו דוגמת עלובה כלה שזינתה תוך חופתה:

(2) משנה מסכת שביעית פרק י

ט. זֶה אֶחָדָּמֶן הַדְּבָרִים שֶׁהַתְּקִינֵן הַלֵּל הַזֶּה, כְּשֶׁרָאָה שֶׁנִּמְנָעוּ הָעַם מִלְהַלּוֹת זֶה אֶת זֶה וְעוֹבְרִין עַל מֵה שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה (דברים טו) הַשֹּׁמֵר לֹךְ שֶׁן יִהְיֶה דָבָר עִם לְבָבָהּ בְּלִיעַל וְגו', הַתְּקִינֵן הַלֵּל פְּרוֹזְבוּל:

(1) משנה מסכת בבא מציעא פרק ג

(ב) הַשׁוֹכֵר פָּרָה מִחִבְרוֹ וְהַשְּׂאִילָה לְאַחַר וְמֵתָה כְּדָרְכָה יִשְׁבַּע הַשׁוֹכֵר שֶׁמֵתָה כְּדָרְכָה וְהַשׁוֹאֵל יִשְׁלַם לַשׁוֹכֵר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי כִּיצַד הִלָּה עוֹשֶׂה סְחוּרָה בְּפִרְתוֹ שֶׁל חִבְרוֹ. אֵלֶּה תַחְזֹר פָּרָה לְבַעֲלֵים:

לכבוד ידי"נ הרב הגאון הגדול פה"ד מוהר"ר חיים ברלין שליט"א.

שלום וברכה.

עטי תרעד בידי למעשה הנבלה אשר נעשתה כעת לאחינו יושבי המושבות, כי אחרי אשר הוחזק הדבר עד כה שלא ליתן הכשר להגויים, כדי שלא לדחוק את רגלי ישראל המדוכאים ומיוגעים בעניים, ועיניהם תלויות למחיתם ע"י פדיון הענבים, הנה עתה אחרי אשר נגמר הענין בדבר סכסוך שאלת השמיטה, שכל עקרה באה לטובת אחינו בני המושבות, נמצאו חותרי מחתרת, אשר יעצו בסתר לקנות דוקא מהגויים ולהרים קרן צרינו, השוחקים על משבתנו, איך שאנחנו בעצמנו רודפים את אחינו בני בריתנו, אי שמים!

אין לשער גודל החרפה וחילול השם ועוצם הרשעה שיש בזה. דמי לבבי כסיר ירתחו וכאבי עד לשמים מגיע מהמצב האיום הזה, מהנפילה של תורה ויראת שמים אמתית שיש בענין זה.

ירא נא כבוד גאוני לתקן את המעוות כפי היכולת, ועוד זאת כי חשש גדול מצד ערלה וכלאי הכרם יש בכרמי הגויים בשנים הללו יותר ממה שהיה בימים הקדמונים, והרי אנו מוחזקים להשביח על כרמי אחינו בשמירה והשגחה מעולה ואיכה זה תהפך השורה שנקח משל גויים הבלתי מושגחים רק כדי לרדף עד הנפש את אחינו בשרנו?

והנני בזה ידידו עז דורש"ת באה"ר הק' אברהם יצחק הכהן קוק

אורות הקודש חלק ג'.

דבר מוכרח הוא שיסגל האדם לעצמו את המוסר הטבעי הפשוט, בכל רחבו ועמקו, ואת יראת ד', ותמצית הטהור של האמונה הפשוטה, וכל מדותיה ברוחב ובעומק, ועל גבי שתי הסגולות הללו יבנה את כל מעלות רוחו העליונות. אסור ליראת שמים שתדחק את המוסר הטבעי של האדם, כי אז אינה עוד יראת שמים טהורה. סימן ליראת שמים טהורה הוא כשהמוסר הטבעי, הנטוע בטבע הישר של האדם, הולד ועולה על פיה במעלות יותר גבוהות ממה שהוא עומד מבלעדה. אבל אם תצוייר יראת שמים בתכונה כזאת שבלא השפעתה על החיים היו החיים יותר נוטים לפעול טוב, ולהוציא אל הפועל דברים מועילים לפרט ולכלל, ועל פי השפעתה מתמעט כח הפועל ההוא, יראת שמים כזאת היא יראה פסולה.